

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

2. De impedimento ex parte loci.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

7. Vnum non prætermittam; esse nimirum probabile etiam in hoc secundo dispositionis modo n. 6. dicto, satis esse si talis eligatur, qui iusta annum possit ordinari. Ita *Fag. Ecc. præc. 1. l. 3. c. 9. n. 2.* *Loth. de re Benef. l. 2. c. 47. n. 51.* Ratio est: quia interim potest supplere per alium: & ex alia parte, qui intra tam modicum tempus fieri Sacerdos potest; iudicatur habere sufficientem habilitatem, cum is, qui in proximo initiandus est Sacerdos, ut Sacerdos habeatur in iure.

§. III. *Obligatus per se ipsum, per alium celebrans an peccet? Et an obligetur ad restitutionem?*

1. **Q**uod peccet, & quid ex genere suo mortaliter (ni excusetur à parvitate materiæ, vel à necessitate, de qua mox *cap. 5.*) dubium non est, quia agit contra mentem Testatoris, contra pactum: Vide, quæ diximus supra *cap. 2. §. aliqua* enim ex illis sunt hic proportionaliter applicanda.

2. Quoad restitutionem. Dico non obligari. Ita *Bonac. disp. de Enc. 4. q. ult. p. 7. §. 1. n. 2.* ex *Azor.* Ratio est, quia quantum ad principale, (qui est fructus ex opere operato) tantum exhibitum fuit per alium, quantum fuisset per se ipsam cum omnia Sacrificia sint ejusdem valoris.

3. Dices, at devotio forte fuisset major ejus, qui per se ipsū celebrare debebat, unde potuit illatū fuisse damnum ei, qui Missam petiit, quoad fructum ex opere operantis. *Respondeo.* At devotio forte fuit major alterius, qui supplēvit, unde potuit evenisse majus emolumentum ei, qui Missam petiit. Adde dictum fuisse supra *c. 1. §. 9. n. 11.* hujusmodi fructus spirituales, quamvis, à petentibus Missas omnino volitis, non cadere tamen, quoad restitutionis onus, in considerationem.

De Sacerdote, qui committit alteri Missas, quas hic non celebrat.

4. Si Capellanus, etiam ille, cui permittitur per alium celebrare, alium deleget, & hic non celebrat, quid fiet?

Dico Capellanum debere numerum Missarum vel per se, vel per tertium supplere, vel elemosynam reddere. Ratio est, quia si à te ego emerem v. g. picturam à te faciendam, & tu traderes illam dato pretio, efformandam alteri tertio: si hic ex quocumque casu, etiam subitanea morte correptus, exequi injunctum opus non potest, tu non eximeris ab obligatione providendi me de pictura; ita proportionaliter in casu nostro: Et Ratio ulterior est quia tibi perit, seu deficit ille susceptus, non mihi, qui tecum contraxi, non cum illo.

CAPVT V.

De obligatione Capellani, quando adsunt impedimenta celebrandi, quæ ipsi: removere non potest.

1. **I**D hic agimus: nam quando removere potest, dicemus *capite sequenti.* Et quamvis utriusque tractatio commodiorem fortasse habuisset alibi locum, huc tamen, ubi agimus de obligatione Capellani, nec incommode rejecta est.

2. Solent autem ejusmodi impedimenta se tenere vel ex parte Sacerdotis, vel ex parte loci, vel ex parte temporis, vel ex parte similibus circumstantiarum, & quibus claritatis gratia, sic breviter separatim disputamus.

§. I. *De impedimentis ex parte Sacerdotis.*

1. **S**i Capellanus infirmus, carcere detentus, vel simili impedimento laborans tenetur per se celebrare, nec potest; certum est eum esse excusandum à celebrando per se, quia est legitime impeditus. Ita Doctores maxime citandi. Sed adhuc queritur, an tunc statim teneatur per alium supplere, ne scilicet gratis fruatur interim stipendio annuali, quod pro se currit?

2. Dico distinguendum esse, *ibid.* Si breve est impedimentum, non tenetur teneatur, si longum, nisi expresse

colligatur, mentem testatoris fuisse, ut nunquam Missa. Ratio est, quia præsumendum est Testatoris fuisse tam rigide in brevi impedimento cum suo Capellano agere; ut statim ad restitutionem teneretur, si longum, vel quando se declaravit, præsumitur voluisse, quæ longa infirmitate eademque est ratio de cæteris legitimis impedimentis; *Barbosa de pot. Ep. p. 2. coll. 24. n. 31.* aliter infirmitatem octo, vel decem dierum; *Bonacina de Ench. q. ult. p. 8. n. 17.* quindecim dierum *Pett. de rest. lib. 2. cap. 2. n. 210.* unius mensis. *Delongo de d. 21. sect. 2. n. 49.* mensium duorum: Omnes præterter, quia in iure tale tempus breve iudicatur. *Vide cap. 1. §. 9. n. 4.* Vide etiam *c. 3. §. 1. n. 6.* ubi advertitur dari Vacationem, quando onus est susceptum à Sacerdote, sed debere esse totius Monasterii, quod rarissimum erit. Nec dari vacationem acceptis elemosynas manuales, vel legata annua ex illiusmodi patet.

4. Quod si in Monasterio, vel Ecclesia adsint infirmi, sed qui validiores sunt, sufficientes ad administrandum: illa illorum infirmitas non excusabit, quia obligatio sit Monasterii, & non particularium infirmorum, quæ incolumes remanent, onus totum Monasterii incumbet.

Quod si qui sani remanent omnia onera, quæ diversarum personarum habet Ecclesia, solvere non possunt: quæ possunt solvari.

5. At quantum personarum, quandoquidem ratio de una, quam de alia? *Respondeo,* aliter singulorum, ita ut omnes aliqua Missa cæteant, aliter habeant, juxta majus, vel minus legatum à singulis Ecclesiæ relictum, pinguiori plures Missæ, minus pauciores tribuendo. Ratio est, quia ita æquitas exparte videtur, non enim video cur in hoc casu, locum habere possit illa Regula, *Qui prior est tempore, prior est jure:* cum prioritas non videatur hic esse momenti, ut vincat cætera posteriora legata sunt pauciora.

6. Negotium grave Capellani, vel incommodum ducuntne dictum legitimum impedimentum? *Respondeo* affirmativè de priorè, sed de posteriorè negati. Ratio est quia negotium grave reducit ad Necessitatem: incommoditas, dum remanet in terminis incommoditatis, ad negligentiam, ad quam evincendum præhabet stipendium Capellani.

Vnum adverto: Superiorem, quando videt summa Sacerdotum dicta legitima impedimenta, debere esse illicitum ad alios advocandos in subsidium, æquitas postulat, ut si id possit, non negligat.

§. II. *De impedimento ex parte loci.*

1. **S**i Ecclesia est violata, si interdicta, si deserta, si non inveniuntur claves ejusdem, ad quid obligatur Sacerdotem?

Dico maxime hic esse advertendum, an Fundator Præsentiam solam intenderit, an etiam Applicationem, de qua re satis supra *cap. 1. §. 2. num. 15.* dictum est: si enim solum intendit Præsentiam ob commoditatem populi, vel ob aliud in tali die determinato, ad nihil Sacerdotem obligare poterit, quia jam impossibilis vel naturaliter, vel physice reddita est executio mentis Fundatoris tali addita die, nec alium diem curantis. Si vero intendit Applicationem, vel merum cultum. Dico consequenter Sacrificium nulli diei additum, tum loco Capellani obligamus, vel ad celebrandum eodem die in alio loco, si locus aptus suppetat, vel ad resurgendum alio die. Ratio est supra tacta, id est præsumptum Fundatoris voluntas. Cætera pertinentia ad locum, vel loco suo supra *cap. 2.*